

ЗВІТ
про результати анкетування здобувачів вищої освіти
щодо організації освітнього процесу з реалізації освітньо-професійних програм

З метою виявлення ставлення здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівня щодо організації освітнього процесу з реалізації освітньо-професійних програм (далі – ОП) Центр якості освіти провів анкетування.

Анкета містить 66 питань, структурованих у чотири змістові блоки: перший блок охоплює питання, відповіді на які передбачають оцінку здобувачами вищої освіти якості ОП; у другому блоці наявні питання стосовно якості освітнього процесу, який забезпечує реалізацію ОП; третій блок питань призначений для з'ясування змісту оцінок опитуваних щодо якості освітнього середовища, в якому реалізується ОП; питання четвертого блоку присвячені проблемі академічної доброчесності, зокрема плагіату серед здобувачів вищої освіти.

В опитуванні загалом взяли участь 432 респонденти, які навчаються на I-IV курсах бакалавріату та I-II магістратури. Проте на окремі питання було представлено меншу кількість відповідей.

Аналіз відповідей на питання *першого блоку стосовно якості ОП* дали змогу констатувати, що переважна більшість здобувачів вищої освіти ознайомлені з ними і оцінюють їх здебільшого позитивно.

Так, на питання «Чи ознайомлювались Ви із освітньою програмою, на якій Ви навчаєтесь, на сайті РДГУ чи інших ресурсах?» ствердну відповідь надали 76,9%. Частково ознайомленими з ОП виявились 15,9% опитуваних. 7,2% учасників анкетування (студенти і курсу) відповіли, що ще не вивчали цей документ.

При цьому 74,5% опитуваних брали участь у процесі перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості (участь 39% з них оцінювалась як часткова).

Варто зазначити, що майже всі здобувачі освіти вважають ОП такою, що забезпечує здобуття необхідних у професійній діяльності компетентностей під час теоретичного навчання (88,4%) і практики (87,5%) та відповідає їхнім очікуванням у плані здобуття спеціальності (87,5%). У зв'язку з цим позитивно оцінюють зміст навчання як такий, що сприяє подальшій успішній роботі за фахом (87,5%); логіку викладання дисциплін (90,0%) респондентів.

Водночас досить спірним бачиться зауваження 10,4% про те, що до ОП включені навчальні дисципліни (філософія, іноземна мова), які не є необхідними для подальшої професійної діяльності. Втім інша частина учасників опитування вважають перелік запропонованих в ОП дисциплін оптимальним і достатнім.

Ще одне зауваження щодо дублювання в ОП дисциплін висловили 7,4%. Проте на питання щодо наведення конкретних прикладів вони або не змогли їх пригадати, або вказували на повторення в навчальних дисциплінах однакових понять, що не є достатнім аргументом для констатації такого дублювання.

У контексті наступного зауваження деканатам факультетів доцільно звернути увагу на те, що 14,1% студентів висловили незадоволення стосовно можливостей індивідуального вибору навчальних дисциплін. Задоволені такими можливостями виявились 80,6% з них. 5,9% респондентів не визначились з відповіддю на це питання.

Щодо питань *другого блоку*, які стосувались оцінки якості освітнього процесу з реалізації ОП, то ми отримали підстави констатувати, що вони також мали переважно позитивне значення.

Зокрема 90,0% учасників анкетування переконані у тому, що в РДГУ сформована культура якості освіти, рівень якої є, на їх думку, є достатнім.

Позитивно (на 4 або 5 за п'ятибальною шкалою) респонденти оцінюють:

- якість організації освітнього процесу – 82,4% учасників;
- якість навчально-методичного забезпечення – 81,5% учасників;

- якість форм і методів навчання, що сприяють досягненню навчальних цілей і результатів –87,5% учасників;
- інноваційність методів навчання –76,9% учасників;
- якість викладання професійно орієнтованих дисциплін – 87,5% учасників;
- якість організації практики –79,9% учасників;
- якість організації науково-дослідницької роботи –74,5% учасників;
- можливості отримання додаткових знань на консультаціях, семінарах, тренінгах тощо –74,5% учасників.

При цьому 89,8% опитуваних стверджують, що отримують організаційну, консультаційну та інформаційну підтримку під час навчання та мають доступ до інформаційних ресурсів РДГУ.

74,5% опитуваних схвально відгукнулись про методику проведення викладачами лекцій, на яких використовуються проблемні питання, дискусії, бесіди зі слухачами. 80,1% студентів вважають, що на практичних, семінарських та лабораторних заняттях викладачі аналізують сильні та слабкі сторони виступів студентів, виконання контрольних робіт та індивідуальних завдань, а більшість отримує своєчасну і доступну інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, форм контролю порядку та критеріїв оцінювання знань з навчальних дисциплін та результатів навчання за ОП в цілому (проте 15,3% з усіх опитаних зазначили, що така інформація є частковою).

Основними критеріями, які відображають успішність діяльності викладачів, здобувачі освіти визначили:

- досягнення студентом здатності критично сприймати матеріал (85,2%);
- уміння викладача пояснити навчальний матеріал – 69,4%;
- врахування думки студентів – 47,5%;
- присутність студентів на заняттях викладача – 44,0%.

Оцінювання знань вони вважають об'єктивним повністю (62,0%) або частково (29,1%). Решта здобувачів освіти (8,9%) визначили його як частково необ'єктивним або не змогли надати відповідь. Позитивним є те, що жодний учасник опитування не вважає цю процедуру повністю необ'єктивною.

Проте 22,2% респондентів були лише частково задоволені процедурою проведення контрольних заходів, а 8,3% зазначають, що правила їх проведення реалізуються частково.

Досить інформативним є відповіді на питання щодо стимулювання здобувачів освіти в РДГУ для заохочення до наполегливого навчання. З усіх відповідей виявились позитивними 90,5% (69,9% вважають його цілковито задовільним, а 20,4% – частково задовільним), 9,7% з них не визначились з відповіддю. Негативним відповідей не надійшло.

Відповіді на питання третього блоку стосовно якості освітнього середовища також дали змогу виявити позитивне ставлення до нього більшості магістрантів.

Так, його вважають безпечним (90,0%) і відповідним принципам студентоцентризму (87,5%) респондентів. Задоволення матеріально-технічною базою висловили дещо менше опитуваних (66,7%). На можливості отримати підтримку у навчанні і соціальну підтримку вказали відповідно 90,3% та 79,6% студентів.

Як видно з отриманих відповідей, 86,6% мають можливість задовольнити свої інтереси, навчаючись в РДГУ. Однак, 56,9% учасників анкетування зазначили, що не знають, до яких служб (окрім куратора) можна звернутись за допомогою у складних для них ситуаціях. Водночас здобувачі освіти заявили, що вони перебувають у комфортному середовищі і не стикались зокрема з проявами сексуальних домагань з боку викладачів або інших працівників РДГУ.

72,2% учасники опитування відповіли, що студенти беруть участь у конкурсному обранні викладачів. Водночас 27,8% з них не виявили обізнаності з цією процедурою.

Відповіді на питання четвертого блоку стосовно проблеми академічної доброчесності засвідчили, що опитувані обізнані з її сутністю та приділяють увагу її розв'язанню. 41,7% респондентів стверджують, що брали участь в університетських або позауніверситетських заходах, присвячених питанню необхідності академічної доброчесності в галузі освіти.

Прояви академічної недоброчесності опитувані пов'язують із завантаженістю тих, хто навчається, та великими обсягом навчальної роботи (41,7%), а також обмеженістю доступу до необхідної інформації (23,6%). Однак, тільки 52,3% переконані у необхідності перевірки студентських робіт на плагіат.

Звертаємо увагу директорату інституту мистецтв та деканатів на те, що незважаючи на більшість відповідей, в яких зазначалось про відсутність хабарництва та дискримінації, 7,6% та 9,0% відповідно заявили про наявність певних таких проявів. Проте на питання щодо наведення конкретних прикладів цих негативних явищ в РДГУ не було отримано жодної відповіді.

Учасники анкетування вказували також на присутність таких проблем, як падіння мотивації щодо успішного навчання (28,2%), недостатнє матеріально-технічне забезпечення навчання.

Таким чином, отримані результати проведеного анкетування дали змогу констатувати помітно переважаюче превалювання позитивних оцінок, висловлених здобувачами вищої освіти стосовно якості ОП, освітнього процесу та освітнього середовища РДГУ..

Та незважаючи на ці позитивні і досить високі показники, бачимо необхідним виокремити певні питання, які потребують уваги та доопрацювання з боку директорату інституту мистецтв, деканатів факультетів, кафедр, науково-педагогічних та педагогічних працівників кафедр.. Вони стосуються удосконалення роботи щодо:

- роз'яснення та забезпечення можливостей індивідуального вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін;
- обговорення разом зі здобувачами вищої освіти проблеми подальшого удосконалення процедур контролю, сприяння їх об'єктивізації через створення банку дидактичних тестів;
- сприяння підвищенню мотивації здобувачів вищої освіти щодо навчання;
- проведення роз'яснювальної роботи про можливості отримання соціальної допомоги в РДГУ;
- продовження роз'яснювальної роботи стосовно необхідності дотримання академічної доброчесності в освітньому середовищі РДГУ.

26.04.2018 р.

Центр якості освіти